

In het Heemmuseum DE PLATE worden in de loop van het jaar de volgende thematentoonstellingen georganiseerd.

Van 21 februari tot 24 mei 1998.

DE GESCHIEDENIS VAN DE KONINKLIJKE TURNVERENIGING NOORDZEE.
Realisatie en organisatie de heer Dries DEGRYSE.

Van 30 mei tot 13 september 1998.

MERKWAARDIGE AFFICHES EN PRENTKAARTEN VAN DE LIJN OOSTENDE-DOVER. Realisatie en organisatie mevr. Simone MAES en dhrs. Omer VILAIN en Ferdinand GEVAERT.

Van 20 september tot 16 januari 1999.

HOMMAGE AAN JAN DREESEN. Realisatie en organisatie dhr. Jean Pierre FALISE.

IN HET JAAR DES HEEREN 1855

door Ivan VAN HYFTE

Oudejaars is net achter de rug. Ook te Wenen waar aan het keizerlijk hof de jonggehuwden Leopold en Maria Hendrika de overstap naar het nieuwe jaar in familie hebben gevierd. Enkele dagen later vertrekken ze richting Italië om er te over-winteren. Winter is er ook te Oostende. Bij velen valt weinig of helemaal niet te vieren. Al op de tweede dag van het nieuwejaar sterft in de Kaaistraat op het nummer 10 Angélique DAVENES, dochtertje van Nicolas en Adèle LAGRAND; Vijf maanden oud. Nog veel engelenmissen zullen dit jaar in Oostende worden gehouden. Achter dit eufemisme schuilt zoveel menselijk leed...

In de salons van het Casino opent chef MEISSNER de matiné met de melodieuze ouverture "De Stelende Ekster" van ROSSINI. La Caza Ladra voor de armen ! (07-01). De "société philanthropique Poule Monstre" deelt om 11 u 's morgens 400 broden uit, eveneens voor noodlijdenden ((14-01). Eén kilo wit brood kost anders 0,49 frank. Voor onze hertogen van Brabant zijn het tijdens hun cruise op de Middellandse Zee wel geen witte-broodsweken maar in Alexandrië zijn beiden "en parfaite santé", ondanks zwaar stormweer tussen Sagosta en Sasino. Henriette was er zeeziek (15-02).

Na 3 maand noteert de ambtenaar van de burgerlijke stand 124 geboorten, 199 sterfgevallen en 20 huwelijken.

Oostende is nog steeds een vestingstad. Buiten de Westpoort houdt de Gistelse deurwaarder HANCKE een openbare verkoping in een herberg. "Zes Kalf-Koeijen en eene groote hoeveelheid alderbeste Peerde-Hooi, voortskomende van de Dixmuidse Meerschen" veranderen van eigenaar (02-04). Binnen de stad grijpt dan weer een andere verkoop plaats. In het Lokaal der Leenbank worden alle beleende goederen en "ongelost geblevene panden" van de maand januari verkocht (13-04).

De vis wordt duur betaald in de meimaand ! Een zeer zwaar stormweer (06-05) slaat 2 man overboord vanop de vissloep "Jeannette Marie". P. DURAND en A. LAUWEREINS worden nooit teruggevonden... En de Oostendse brik "Triton", op weg van Cardiff naar Lissabon, gaat verloren. De bemanning wordt opgepikt. Het is, dit jaar, al het achtste verlies voor de marine !

Ondertussen beleeft Jeruzalem een wereldprimeur. Voor het eerst sedert de oprichting van de Omar-moskee in 691 krijgt een kristen de toestemming om die heilige plaats van de Islam te betreden : onze Belgische prins Leopold samen met zijn echtgenote valt die eer te beurt.

31 mei. De regering maakt zich zorgen over de pakketbotendienst Oostende-Dover. Vorig jaar bedroegen de uitgaven aan personeel en materiaal 266.440 F terwijl er niet meer dan 101-908 F winst was. Zo vaart soms de Rubis uit voor tien, twintig passagiers ! Een Engelse privé-firma wil met geld over de brug komen, de 2 beste boten terugkopen en zelf de verlieslatende onderneming exploiteren...

Zondag 3 juni. Na ontschepping in Piraeus rijden onze hertogen, rond middernacht, naar de Atheense Akropolis om er bij volle maan het Parthenon, de Kariatiden en andere klassieke, architecturale meesterwerken te bezichtigen. De latere vorst hield blijkbaar toen al van bouwkunst...

Er is, de week erop, bij de politie heel wat te doen omtrent de 12 à 14 jarigen die de offerblok vòòr het Ecce Homo-beeld van de oude Sint Pieterskerk geforceerd hebben. De agenten waren hun reeds geruime tijd op het spoor toen ze met kleine stokjes, ingesmeerd met lijm, de offerandes stalen. Voor dieven is het gerecht overigens niet mals. Op 15 juni verschijnen Laurent en Désiré VAN BLAERE uit Mariakerke voor het Westvlaams assisenhof. Voor diefstal met geweld krijgen ze respectievelijk tien en acht jaar dwangarbeid !

Er is opnieuw reis-nieuws van onze hertogen. Op een drafje werken ze het Zuid-Italiaanse luik af : de betoverende baai van Napels (17-06), het gestolde leven van het antieke Pompei (18-06), de voelbaar warme flanken van de Vesuvius (23-06)... Drie dagen later krijgen ze op het Vaticaan de zegen van Pius IX en na de audiëntie dwalen ze als onthutste bezoekers door de immense barokke ruimtes van de San Pietro-basiliek...

Eind juni. Het zomert volop. De spoorwegen leggen trains de plaisir in. De zeewijding komt er aan. De jaarlijkse kermis brengt luidruchtige, nachtelijke fuivers op de been. La Feuille d'Ostende publiceert zijn eerste "liste des étrangers". 429 zijn het er die uit alle grote Westeuropese steden de gezonde Noordzeelucht komen opsnuiven. Veel Londenaars, dokters, Parijse renteniers, propriétaires uit Venetië, Stockholm, Dresden, Zurich, Glasgow. Het zijn "professeurs", "banquiers" en "notaires" die zo graag hun beroep laten optekenen in "Hotel d'Allemagne", "Fontaine", "Mertian", "Lion d'Or", "Saint Denis"... "Négociants" komen nog het meest voor uit Wenen, Edinburgh, Aken, Dublin of Hamburg. De toeristische industrie draait op volle toeren. Iedereen wil graag een graantje meepikken. J. CHEVALIER biedt logis aan "à un prix très modéré". Op de Keizerskaai vertrekt vòòr zijn "Hotel de Commerce" dagelijks om 12 uur de diligence naar Nieuwpoort en Veurne waar aansluiting met Duinkerke en Calais mogelijk is. In "Au Lion Blanc", Kerremelkstraat 36, kun je altijd dineren voor twee frank, "y compris la demie bouteille de bon vin". Gemeubelde appartementjes en optrekjes gaan vlot van de hand : zelfs in de Platformstraat, de Brigantijnenstraat, de St. Pietersstraat en Sint Niklaasstraat logeren gasten uit Warchau, Stuttgart, Dresden of Brussel. Zouden al die potentiële badgasten de raad opvolgen van dr. Henri NOPPE in zijn pas verschenen werkje "L'utilité des bains de mer contre les maladies et les infirmités des origines de la vie sexuelle chez la femme et les filles pubères" ?...Of kopen Duitsers uit "Hotel Schmitz" eerder "Das leuchten des meeres an der Küste bei Ostende" van dr. VERHAEGHE ?

21 juli. Voor veel boeren is het werkdag. Met het warm weer is de oogst in aantocht. Op de glacis tussen de Westpoort en de Keizerspoort wordt 32 gemeten "Hooigras alsmede het nagras" openbaar verkocht. Wel in feeststemming zijn de vrije dagjesmensen. Een train de plaisir trekt 28 wagons en 500 toeristen. Het is duidelijk hoogseizoen. Op sommige uren zijn er badkarren te kort. In de groene Jardin des Princes van directeur L. VANDENABEELE wordt een concert gegeven met "Lucia de Lammermoor" van DONIZETTI op het programma; 's avonds is er "soirée dansante" in het casino, "à grand orchestre" en vrijdag 27 juli kun je in de Cercle du Phare terecht voor een concert. De "liste des étrangers" vermeldt tot nu toe 3.156 toeristen...

3 augustus. Twee Portugeze oorlogsbodems liggen aangemeerd wanneer hun koning Don Pedro V en zijn boer, de hertog van Oporto een bezoek brengen aan Oostende. De gebruikelijke 21 kanonschoten zijn ver te horen en jagen de meeuwen weg. De 30 aristocratische officieren "aux brillantes épauettes" laten bij hun vertrek "une véritable lacune" na "dans la société des baigneurs", schrijft l'Indépendance Belge. Toch ligt de maritieme va-et-vient in de havengeul nooit stil. Daar vaart een levend scheepvaartmuseum in en uit : stoomboten, koffen, schoeners, tjalken uit Hannover, Franse loggers, Engelse sloepen, brikken, driemasters en schuiten....

12 augustus. Bericht aan de bevolking : "Geen enkele overlijdensaangifte sedert 2 augustus. Dit mag even vermeld worden". Gelukkig was daar scheepstimmerman François VERNIEUWE. Reeds 12 mensen danken aan hem hun leven. Ook nu die kleine van zeven die aan de sluisen van Sas Slijkens 28 voet diep valt. Toegesnelden reiken ladders aan...

26 augustus. Op het paleis in Laken worden de appartementen van Hunne Koninklijke Hoogheden in gereedheid gebracht. Bijna 8 maanden zijn ze van huis geweest. Aan alles komt een eind. Ook het geslaagd zomerseizoen. Op 16 september sluit de lijst met toeristen af op 10.930. "On se baigne encore comme au mois d'août"... Allen zijn dik tevreden over hun verblijf behalve één die kritisch naar de pen grijpt en zich ergert aan "...la mauvaise tenue de plusieurs cabines servant aux bains des dames qui souvent n'ont pas même de rideaux..." en aan "...des gens nus qui se baignent dans la mer...".

19 september. Eén jaar nadat een cholera-epidemie er een ware ravage had aangericht (vooral onder kinderen), viert het verpauperde Hazegras feest met verlichting want slechter van 1854 kon echt niet...(toch sterven tussen 25 oktober en 15 december drie en veertig kinderen beneden de tien jaar (= 60,5 % van alle Oostendse overlijdens) waarvan 22 kinderen geen twaalf maanden oud zijn (=30,9 %) !

Alvast weinig gunstige demografische vooruitzichten voor 1856....

Bron : La Feuille d'Ostende, 1855.

BEZOEKT ONZE THEMATENTOONSTELLINGEN

Tot 7 februari 1998 : HOMMAGE AAN WALTER DEBROCK

Vanaf 21 februari 1998 : GESCHIEDENIS VAN DE KONINKLIJKE
TURNVERENGING NOORDZEE